

Dette materiale er udarbejdet som en del af det nationale projektet 'Opkvalificering af undervisere med henblik på at fremme undervisning og erindring om Holocaust og andre folkedrab i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne', som er et samarbejde mellem de danske universiteter og professionshøjskoler. Projektet er stillet og udstukket af Børne- og Undervisningsministeriet, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

I. udgave, I. oplag

Materialet er et samarbejde mellem Historielab og CFU og Marianne Dietz i forbindelse med projektet.

Forfattere

Ph.d.Marianne Dietz

Lektor emeritus Jens Aage Poulsen

Lektor og pæd. konsulent Astrid Danielsen

ISBN: 978-87-93587-11-3 (trykt version)

ISBN: 978-87-93587-14-7 (pdf version)

HistorieLab

Stationsvej 14 7300 Jelling

historielab@ucl.dk

@ HistorieLab - Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling, 2023

Rollespillet om Rwanda 1994 – Borgerkrig eller folkedrab?

Til læreren – print denne køreplan

Du spiller med i rollespillet. Du er mødeleder og mægler. Du skal lede mødet, sørge for at alle kommer til orde, mægle mellem partnerne og give beskeder undervejs til nogle af mødedeltagerne. Du skal afslutningsvis styre en afstemning og præsentere resultatet.

Nedenfor finder du information om:

1. Hvem du er
2. Hvad din rolle er på mødet
3. En køreplan for mødet, herunder hvilke beskeder der skal gives til mødedeltagerne undervejs
4. Hvordan mødet afsluttes med en afstemning.

1. Hvem er du:

Du er Salim Ahmed Salim: Generalsekretær for Organisation of African Unity, OAU

Du er generalsekretær for den mellemstatslige organisation **Organisation of African Unity (OAU)**. Du er fra Tanzania. Du er tidligere udenrigsminister i Tanzanias regering under præsident Ali Hassan Mwinyi. Du har et nært forhold til Tanzanias præsident, som stadig er Ali Hassan Mwinyi.

Tanzania, som medlem af OAU, er vigtig ift. konflikten i Rwanda, fordi:

- I var bl.a. værtsland for forhandlingerne om Arusha-aftalen fra 1992-1993. Aftalen skulle finde en politisk løsning på borgerkrigen i Rwanda og blev forhandlet af Rwandas regering og Rwandas patriotiske front (RPF) med støtte fra OAU og en række internationale organisationer (bl.a. FN og EU). Aftalen blev underskrevet i august 1993 og førte til delvis våbenhvile, som nu er brudt.
- FN sendte en mission til Rwanda i 1993, der skulle overvåge, at fredsftalen blev overholdt. Mission hedder UNAMIR, United Nations Assistance Mission for Rwanda, og ledes af Roméo Dallaire.
- Tanzania har et mindre antal soldater i UNAMIR.
- Tanzania tager imod mange af Rwandas flygtninge, giver humanitær hjælp til flygtninge og har etableret flygtningelejre.

OAU er vigtig ift. konflikten i Rwanda:

- OAU blev oprettet 25. maj 1963 i Addis Ababa, Etiopien. 32 afrikanske lande gik sammen med det formål at fremme samarbejde og solidaritet mellem afrikanske lande og arbejde for politisk og økonomisk selvstændighed for de afrikanske nationer.
- OAU spillede en vigtig rolle i fredsforhandlingerne i 1992-1993, som resulterede i Arusha-aftalen.
- OAU mægler mellem partnerne. I forsøger at holde jer neutrale og arbejder for fred og stabilitet i regionen igennem en politisk løsning.

Hvordan skal du forholde dig underforhandlingerne:

- Du og OUA kæmper for en politisk løsning, men du skal forsøge at forholde dig neutral og lade deltagerne finde løsninger.
- Du skal under afstemningen beslutte, om du vil anbefale regeringen i Tanzania at trække landets soldater ud, hvis konflikten eskalere, og landene trækker sig ud.

2. Din rolle på mødet:

- Du er mødeleder og mægler.
- Du leder mødet i henhold til køreplanen.
- Du sørger for, at alle kommer til orde.
- Du giver beskeder undervejs i henhold til køreplanen og giver deltagerne mulighed for at handle på beskederne.
- Du faciliterer en afstemning og præsenterer deltagerne for resultatet som afslutning på mødet.
- Faciliterer en evaluering af spillets faglige og spilmæssige indhold.

3. Køreplan for mødet – faserne kan strække sig over en eller flere dage.

a. Arbejde med rollerne, 0. fase ca. 45 minutter:

- Print rollekort og baggrundstekst ud.
- Indret klasseværelset så bordene udgør en lukket "cirkel", så eleverne kan se hinanden. De skal ikke bruge computere, så sørg for at alle har pakket deres computere væk.
- Eleverne arbejder med elevteksten. Dette kan også gøre forud for spildagen. Du må gerne støtte eleverne i arbejdet med at forstå elevteksten, som det er vigtigt, de forstår, og som indeholder begreber og ord, der måske er ukendte for eleverne.
- Rollerne deles ud. Der er 9 roller. Der er 2-3 elever om rollerne. Tre pr rolle er kun velegnet, når der er en faglig begrundelse for det. Du har tænkt over, hvem der skal have hvilke roller på forhånd. Elever, der deler roller, arbejder sammen om rollen.
- Eleverne får tid til at læse rollerne. Minimum 30 minutter. De skal have hjælp til dette, så de forstår, hvem de skal spille.
- Tjek ind med eleverne ift. om de er klar til at spille. Lad evt. eleverne præsentere sig for hinanden i mindre grupper eller i makkerpar. Det er vigtigt, de øver sig på deres roller.
- Del navneskiltene ud (kan printes) eller bed eleverne om at lave tydelige navneskilte. Navneskiltene skal være synlige for alle under hele mødet.

b. Mødet går i gang, 1. fase ca. 1 – 1 ½ (inkl. pause)

1. **Du åbner mødet:** Du præsenterer dig selv, hvem du er, hvad du står for, og hvad du skal på mødet.
2. **Sæt scenen:** Mødet afholdes i Tanzania. I skal beslutte, hvordan det internationale samfund skal forholde sig til konflikten i Rwanda.
3. **Præsentationsrunde:** Der er ni mødedeltagere. Giv ordet til mødedeltagerne. De skal kort præsentere sig selv med navn, land/organisation, kort information om deres holdning til konflikten i Rwanda. Du giver deltagerne ordet i denne rækkefølge:
 - Madeleine Albright: USA's ambassadør i FN's sikkerhedsråd og generalforsamling
 - Roméo Dallaire: Generalmajor for FNs fredsbevarende styrke (UNAMIR) i Rwanda
 - Warren Christopher: USA's udenrigsminister
 - Willy Claes: Belgiens udenrigsminister
 - Kofi Annan: Undergeneralsekretær i FN's afdeling for fredsbevarende operationer
 - Paul Kagame: Den militære leder af Rwandas Patriotiske Front (RPF)
 - Alain Juppé: Frankrigs udenrigsminister
 - Douglas Hurd: Storbritanniens udenrigsminister
 - Boutros Boutros-Ghali: FN's generalsekretær

4. Du fortæller herefter, at der er tre temaer, der skal diskuteres – se skema nedenfor:
- Tema 1: Er der tale om en borgerkrig, eller er der et folkedrab under opsejling?
 - Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?
 - Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?
5. Du leder deltagerne igennem diskussioner af hvert tema for sig. Indled med at eleverne i de respektive roller får et minut til at tale om, hvordan deres rolle vil forholde sig til temaet. Du kan give deltagerne ordet i ovenstående rækkefølge, eller du kan lade dem byde ind. Du hjælper alle deltager med at komme til orde og sørger for en god tone. Men der kommer fire beskeder undervejs, som du skal give:

5.a. Beskeder til deltagerne undervejs:

Tema 2:

1. besked: Undervejs i diskussionen af Tema 2 kommer der pludselig en vigtig besked til alle mødedeltagere. Det er fra en række nødhjælpeorganisationer, herunder Røde Kors, Læger Uden Grænser og UNICEF. Du får beskeden via dit sikkerhedsteam. Du afbryder mødet og læser beskeden op:

"Kære FN, diplomater og embedsmænd. Situationen i Rwanda bliver værre for hvert minut, der går, og vi frygter for konsekvenserne, hvis FN ikke øger beskyttelsen af nødhjælpsarbejdere. Vi bliver truet på livet, og vi hører i RTL radioen, at også vi er mål for Hutu-militsens vold. UNAMIR-soldaterne er magtesløse. De må ikke beskytte os. De skal have øget deres mandat. Nødhjælpsarbejdere bliver nødt til at evakuere landet, hvis vi ikke får beskyttelse."

Alle får lov til at kommentere. Giver det anledning til at øge mandatet? Eller bliver der stået fast?

2. besked: Undervejs i diskussionen af Tema 2 kommer der pludselig en vigtig besked til Belgiens udenrigsminister, Willy Claes og UNAMIR's leder, Roméo Dallaire. Du får beskeden via dit sikkerhedsteam. Beskeden er fra en af dine kollegaer i OAU. Du afbryder mødet og læser beskeden op:

"Kære Hr. Udenrigsminister Claes og Hr. Generalmajor Dallaire. Det er med stor beklagelse at måtte meddele, at 10 belgiske FN-soldater i Rwanda netop er blevet dræbt af medlemmer af den rwandiske hær og Hutu-militsen. De blev tilbageholdt og skudt. Hutu-militsen har påtaget sig ansvaret og meddeler, at det skyldes deres utilfredshed med FN's tilstedeværelse. De vil fortsætte med at dræbe soldater, hvis FN ikke trækker sig ud af Rwanda."

Claes og Dallaire får lov til at kommentere. Andre kan også kommentere. Diskussionerne fortsætter.

Tema 3:

3. besked: Undervejs i diskussionen af Tema 3 kommer der pludselig en vigtig besked til USA's udenrigsminister, Warren Christopher. Du får beskeden via dit sikkerhedsteam. Beskeden er fra USA's præsident, Bill Clinton. Du afbryder mødet og læser beskeden op:

"Til udenrigsminister Christopher og fru FN-ambassadør Albright. Jeg har erfaret, at 10 af Belgiens soldater i Rwanda er blevet dræbt. USA har som bekendt ikke soldater i Rwanda. Men jeg giver hermed udenrigsminister Christopher mandat til at evakuere al USA's diplomatiske personale og amerikanske statsborgere ud af Rwanda, for at beskytte dem mod den vold, der lige nu eskaleres. Jeg

*vil minde jer om det frygtelige nederlag USA led sidste år (1993) under vores Restore Hope-indsats i Somalia. Her mistede 18 amerikanske soldater livet i en krig på afrikansk jord. Det må ikke ske igen. Jeg beordrer hermed, at USA **ikke** sætter amerikanske soldater i en militær-indsats i Rwanda."*

Christopher og Albright får lov til kommentere. Herefter fortsætter diskussionerne.

4. besked: Undervejs i diskussionen af Tema 3 kommer der pludselig en vigtig besked til Belgiens udenrigsminister, Willy Claes, fra Belgiens premierminister Jean-Luc Dehaene. Du får beskeden via dit sikkerhedsteam. Du afbryder mødet og læser beskeden op:

"Til hr. udenrigsminister Willy Claes. Efter det ulykkelige tab af vores FN-soldater i Rwanda beordrer undertegnede og et flertal i den belgiske regering hermed, at du omgående evakuerer samtlige belgiske soldater ud af Rwanda. Al udstyr, herunder våben, skal medtages. Tak."

Willy Claes, Roméo Delleaire og Boutrous-Ghali får lov at kommentere først. Herefter kan den seneste hændelse diskuteres af deltagerne. Diskussionerne fortsætter.

De tre temaer: Du skal lede deltagerne igennem diskussioner af team 1-3

Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?

Er det, der foregår i Rwanda lige nu, i starten af april 1994, en forlængelse af den borgerkrig, der har raset i mange år? Eller er det optakten til et folkedrab på tutsierne?

Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?

Lige nu er FN i Rwanda med en fredsbevarende mission, kaldet "United Nations Assistance Mission for Rwanda" (UNAMIR). Formålet er at hjælpe med, at Arusha-protokollen (fredsaftalen fra 1993) bliver overholdt.

Tropperne er kun fredsbevarende og må ikke bruge magt.

Skal UNAMIR have øget mandat (altså flere handlemuligheder)?

A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?

B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op? Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?

C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?

D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være?

Diskuter A, B, C og D i kolonnen til højre.

Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?

(FN's generalsekretær Boutrous Boutrous-Ghali har et andet forslag, som han skal fremlægge. Det kan de andre forholde sig til også. Du skal minde ham om at præsentere det).

A: Skal parterne indkaldes til forhandlinger med det samme?

B: Skal vi se tiden an nogle uger frem?

C. Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?

c. Afstemning og præsentation af beslutninger, ca. 30 minutter

1. Du leder en afstemning. Du kan vælge, at hver rolle skal stemme ved håndsoprækning. Ved nogle punkter, kan du bede deltagerne argumentere for deres valg. Man svarer fx JA/NEJ, eller BELGIEN TRÆKKER/TRÆKKER IKKE SINE STYRKER UD osv. Og kort hvorfor.

Du fører regnskab ved håndsoprækning. Du læser stemmesedlerne op ved afstemning i stemmeurner.

Du leder deltagerne igennem følgende punkter til afstemning:

1. Er der et folkedrab undervejs, eller er der tale om en fortsat borgerkrig mellem tutsier og hutuer?
2. Skal der sendes flere soldater til UNAMIR i Rwanda?
3. Skal UNAMIR have øget mandat til at bruge magt til at beskytte civilbefolkningen og nødhjælpsarbejdere?
4. Skal UNAMIR have mandat til at destruere våbenlagre?
5. Skal UNAMIR/FN forhindre hadsk propaganda i radioen i Rwanda?
6. Skal soldaterne trækkes ud af Rwanda? Man svarer enten "ja/nej", hvis man ikke selv har soldater, eller "BELGIEN TRÆKKER/TRÆKKER IKKE SOLDATER UD".
7. Skal der oprettes sikre zoner?
8. Skal parterne indkaldes til forhandlinger med det samme, eller skal vi se tiden an? Kan suppleres med forslag til, 'hvem har ansvaret for at få forhandlingerne sat i værk'?
9. Skal der indføres økonomiske sanktioner?
10. Boutros Boutros-Ghali's forslag om, at der nedsættes en undersøgelseskommission med efterforskere, der kan rejse til Rwanda og undersøge situationen. De kan melde tilbage til FN's sikkerhedsråd og generalforsamling, som derefter kan tage stilling. Det er mere frit for deltagerne at beslutte sig her, og må se det i relation til deres øvrige holdninger, eller hvad de har hørt på mødet.

Punkter til afstemning	Albright	Dallaire	Christopher	Claes	Annan	Kagame	Juppé	Hurd	Boutros-Ghali
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

2. Du præsenterer mødedeltagerne for resultatet af afstemningen. Hvad kommer der til at ske nu? Hvordan forholder FN og centrale medlemmer af det internationale samfund sig til konflikten i Rwanda i 1994? Mødedeltagerne kan kommentere.

Du kan også kommentere som den rolle, du spiller. Har Tanzania trukket sine soldater ud? Det gjorde de i virkeligheden.

d. Efterbehandling: Hvad skete der i 1994?

Hvad skete der?

I april 1994 trak de fleste landes deres soldater ud af Rwanda efter drabet på de 10 belgiske FN-soldater og en stigende frygt for deres soldaters liv. UNAMIR var derefter nede på nogle få hundrede soldater uden mandat til at bruge magt, og de kunne ikke standse massakren. Først i løbet af sommeren, da det var for sent, blev FN-soldaternes mandat øget, og der blev sendt FN-soldater til Rwanda.

I 1994 fandt en af de mest grusomme folkedrab sted i Rwanda, da mere end 800.000 mennesker blev dræbt på kun 100 dage. Massakren varede i ca. 100 dage – fra d. 7. april 1994 til midten af juli samme år, da Rwandas Patriotiske Front (RPF), sammen med nyankomne FN-soldater indtog hovedstaden Kigali og stoppede massakrerne. De dræbte var primært tutsier, som blev anset for at være en trussel mod hutuernes magt i landet. Folkedrabet startede dagen efter mordet på Rwandas præsident, Juvénal Habyarimana, som var hutu og blev skudt ned, mens han var i sit fly.

Mange mennesker forsøgte at flygte til nabolandene, men veje og lufthavne blev blokeret, og mange blev dræbt på deres flugt. De, der overlevede massakrerne, levede i frygt og elendighed og var tvunget til at leve i flygtningelejre i de omkringliggende lande.

Det internationale samfund og dets regeringer tøvede med at anerkende, der var tale om et folkedrab. Hvis det var et folkedrab, var FN forpligtet til at handle, som det fremgår af FN's folkedrabskonvention.

RPF dannede efter folkedrabet en ny regering og genopbyggede landet. Men tragedien havde allerede haft en ødelæggende effekt på Rwandas samfund og økonomi og efterlod landet i en lang og smertefuld helingsproces.

d. Evaluering:

At spille et rollespil som dette kan være udfordrende følelsesmæssigt. Nogle af de valg, eleverne står over for at skulle træffe, vil stride i mod, deres intuition, etik og moral og sunde fornuft. Samtidig er det valg, mennesker kan stå overfor i en globaliseret verden. Det er vigtigt at evaluere både den faglige del og selve spilprocessen.

Her er inspiration til evaluering af den faglige del:

- Sammenlign jeres afstemningsresultat med, hvad der skete i virkeligheden. Hvorfor kom I frem til, det resultat, I gjorde? Hvorfor handlede det internationale samfund, som det gjorde, hvis I ser det i lyset af den viden, I har opnået igennem spillet?
- Er der noget, der undrer jer, som I mangler svar på?
- Spørgsmål til videre undersøgelse:

- Hvordan har det internationale samfund, herunder FN og landene, efterfølgende omtalt konflikten i Rwanda? Undersøg evt. jeres rollers holdninger og hvad de har sagt efterfølgende.
- Undersøg hvad der er sket i Rwanda efter folkedrabet – herunder deres vej til forsoning.

Her er inspiration til evaluering af den spilmæssige del:

- Er der elementer i den rolle, du eller andre spillede, som du oplevede som ubehagelige?
- Hvor let/svært var det at forhandle, når der var tale om evt. folkedrab?
- Hvad var de dilemmaer, som jeres roller stod overfor?
- Kan man lære noget af at spille et rollespil om ømtålelige temaer som folkedrab? Begrund.

Eleve tekst: Baggrundsviden om konflikten i Rwanda

Hør teksten læst op her: kortlink.dk/2m3pz

Betegnelsen hutuer og tutsier stammer tilbage fra 1300-1400-tallet, og konflikten i Rwanda i 1994 har dybe rødder, der strækker sig helt tilbage til dengang. Indtil kolonitiden var betegnelserne hutu og tutsi relativt flydende og fleksible identiteter, og folk kunne bevæge sig mellem grupperne baseret på deres økonomiske og sociale status. Man var altså ikke hutu eller tutsi altid, men kunne blive tutsi, hvis man fx ejede kvæg.

Rwanda blev en tysk koloni i 1890, men efter 1. Verdenskrig overtog Belgien kolonien. Den belgiske kolonimagt, som var optaget af racespørgsmål, introducerede en systematisk etnisk opdeling af befolkningen ud fra deres fysiske udseende og økonomiske status og skabte dermed en fastere adskillelse mellem Hutu og Tutsi. Belgierne introducerede etniske identitetskort, som slog fast, om man var hutu eller tutsi. Belgierne afgjorde, om man var hutu eller tutsi ud fra fysiske tegn, så som størrelsen på ens næse, hældningen på ens pande, tykkelsen på ens hår, ens højde osv. Tutsierne blev favoriseret af kolonimagten på grund af deres højere status og ansås for at være mere "civiliserede" end Hutu-folkene. Det skabte en øget fjendtlighed mellem hutuer og tutsier.

Efter Rwandas uafhængighed i 1962 overtog Hutu-majoriteten magten, og dette førte til øget undertrykkelse af Tutsierne. Tutsi-oppositionen oprettede i 1987 Rwandas Patriotiske Front (RPF), og i 1990 invaderede de landet fra Uganda. Efter tre års krig, fra 1990-1993, blev der indgået en fredsftale i 1993. FN indsatte en mission, United Nations Assistance Mission for Rwanda (UNAMIR), ledet af den canadiske general Roméo Dallaire, der skulle overvåge og hjælpe med, at fredsftalen blev overholdt. Det var en udfordrende opgave af flere grunde. UNAMIR havde kun ca. 2500 soldater, og styrken var dårligt udrustet og manglede træning og ressourcer. Som fredsbevarende mission havde de ikke mandat til at bruge magt til at beskytte civilbefolkningen mod overgreb.

Den 6. april 1994 blev Rwandas præsident Habyarimana dræbt i et flystyrt, og den voldelige konflikt eskalerede. Hutu-hæren og hutu-militsen, Interahamwe, udsendte hadefulde propaganda bl.a. i radiostationen RTLM, hvor tutsierne blev kaldt kakkerlakker og fjender af Rwanda, som skulle udryddes, og de opildnede almindelige hutu-borgere til at dræbe.

Faktabokse

Vigtig viden om fredsftalen fra 1993 i Rwanda: Arusha-aftalen:

Arusha-aftalen er en aftale, der blev underskrevet i Arusha, Tanzania, d. 4. august 1993 mellem de stridende parter i Rwanda-konflikten. Aftalen har til formål at stoppe borgerkrigen og skabe en politisk magtdeling mellem Rwandas regeringshær, som er hutu-ledet og Rwandas patriotiske Front (RPF), som er en tutsi-ledet oprørsbevægelse.

Aftalen fastslår, at der skal dannes en overgangsregering med deltagelse af både regeringshæren og RPF, og at der skal oprettes en national hær og en national politistyrke, der skal være åben for alle etniske grupper i Rwanda.

UNAMIR (United Nations Assistance Mission for Rwanda), som er ledet af Roméo Dallaire, er en fredsbevarende mission etableret af FN i 1993, for at overvåge og hjælpe med, at Arusha-aftalen bliver overholdt, og støtte en fredelig overgang fra en enhedsregering, altså fra en hutu-styret regering til en regering styret både af hutuer og tutsier i Rwanda.

Hvad må UNAMIR (deres mandat): UNAMIR's primære rolle er at opretholde fred og sikkerhed i Rwanda og yde humanitær bistand til befolkningen. De må **ikke** vælge side i konflikten. De må kun bruge våben, hvis de er under direkte angreb. De må ikke bruge våben til at forsvare andre, herunder civilbefolkningen.

Vigtig viden om Belgiens historiske forhold til Rwanda:

Belgiens forhold til Rwanda er komplekst. Det skyldes, at Belgien herskede over Rwanda som kolonimagt indtil 1962. I sin kolonitid inddelte Belgien den rwandiske befolkning i tre grupper: Tutsi, Hutu og Twa. Tutsi-minoriteten blev behandlet bedre af kolonimagten end Hutu-majoriteten, som blev diskrimineret og undertrykt. Derfor opstod der spændinger mellem de etniske grupper.

I 1930'erne fik belgierne idéen om at befolkningen i Rwanda skulle have etniske identitetskort, som viste, om man var Tutsi eller Hutu.

Da Rwanda blev selvstændigt, og Belgien trak sig ud af landet, overtog det hutu-dominerede parti Parti de Mouvement National Rwandais magten. Det havde kæmpet for Rwandas uafhængighed fra Belgien. Juvénal Habyarimana blev præsident ved et statskub. Han blev skudt ned i sit fly d. 6. april 1994 – altså dagen før mødet, som du deltager i.

Vigtig viden om FN's Folkedrabskonvention:

Alle FN's medlemslande underskrev i 1948 en konvention, der forpligter landene til at forhindre og stoppe folkedrab. FN definerer folkedrab som helt eller delvis ødelæggelse af en national, etnisk, racemæssig eller religiøs gruppe, på en eller flere af følgende måder:

- Drab på medlemmer af gruppen
- Tilføjelse af alvorlig legemlig eller psykiske skader på medlemmer af gruppen
- Bevidst påføring af levevilkår, der er medfører gruppens fysiske ødelæggelse helt eller delvist
- Iværksættelse af foranstaltninger, der sigter mod at forhindre fødsler inden for gruppen
- Med magt at overføre børn fra gruppen til en anden gruppe.

Rollespillet om Rwanda 1994

Rolleliste – der er 9 mødedeltagere:

- Madeleine Albright: USA's ambassadør i FN's sikkerhedsråd og generalforsamling
- Roméo Dallaire: Generalmajor for FNs fredsbevarende styrke (UNAMIR) i Rwanda
- Warren Christopher: USA's udenrigsminister
- Willy Claes: Belgiens udenrigsminister
- Kofi Annan: Undergeneralsekretær i FN's afdeling for fredsbevarende operationer
- Paul Kagame: Den militære leder af Rwandas Patriotiske Front (RPF)
- Alain Juppé: Frankrigs udenrigsminister
- Douglas Hurd: Storbritanniens udenrigsminister
- Boutros Boutros-Ghali: FN's generalsekretær

Lærerens rolle:

- Salim Ahmed Salim: Mødeleder, Generalsekretær for Organisation of African Unity, OAU

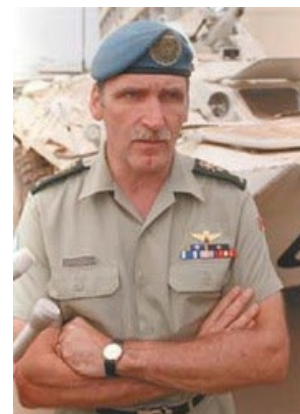
Beskeder fra følgende personer undervejs i spillet:

- En nødhjælpsmedarbejder
- Medlem af OAU
- Bill Clinton: USA's præsident
- Belgiens premierminister

Roméo Dallaire: Chef for FN's fredsbevarende styrke i Rwanda ¹

Du er: Ledende chef for FN's fredsbevarende styrke i Rwanda, UNAMIR, som står for United Nations Assistance Mission for Rwanda. Du er vokset op i Canada. Du er født i 1946.

Arbejde: Du er generalmajor i den canadiske hær, og sidste år (i 1993) blev du udnævnt til at lede UNAMIR i Rwanda. Du leder en FN-styrke på 2548 soldater. Du oplever, at din hær er underbemandet, I mangler ressourcer, og dine soldater mangler træning til at håndtere en konflikt, som den I er i. Formålet med UNAMIR-missionen er at overvåge og hjælpe med, at Arusha-fredsaftalen bliver overholdt. Arusha-aftalen blev underskrevet i 1993 af både hutuer og tutsier. Men den bliver ikke overholdt.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

Du er glad for, at dette møde afholdes. Du og dine soldater i Rwanda er pressede. Du lever i Rwanda, og du ser, hvordan konflikten i Rwanda bliver værre dag for dag.

Du har presset på både hos Kofi Annan, som er undergeneralsekretær i FN's afdeling for fredsbevarende operationer, og hos Salim Ahmed Salim, som er mødeleder og generalsekretær for Organisation of African Unity, OAU, for at dette møde skulle afholdes, så du kan få noget mere støtte fra FN og det internationale samfund til UNAMIR's indsats i Rwanda. Indtil nu er du blevet ignoreret.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv og UNAMIR, som du er chef for.
- Fortælle hvad du ved om situationen i Rwanda, og hvad der bekymrer dig.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Om situationen i Rwanda og hvad der bekymrer dig:

- **Du er bekymret:** Du ser, hvordan konflikten i landet udvikler sig, og du er meget bekymret.
- **Hvorfor er der ikke sket noget?:** Du har delt dine bekymringer for flere måneder siden med bl.a. Kofi Annan, som er undergeneralsekretær i FN's afdeling for fredsbevarende operationer, samt USA, Belgien og Frankrig. Men der er ingen, der har reageret på dine henvendelser.
- **Store våbenlagre:** Du er bekymret, fordi et højtstående medlem af Hutu-militsen, *Interahamwe*, har vist dig de store våbenlagre, som gruppen er ved at samle. Han har fortalt dig, at et massedrab på tutsier er på vej. Han sagde bl.a.: "Vi kan slå 1000 tutsier ihjel på 20 minutter."
- **Folkedrab:** Der er tegn på, at der er optakt til et folkedrab, fordi hensigten med alle de våben er at udrydde en etnisk gruppe, nemlig tutsierne.

¹ Billede: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rom%C3%A9o_DALLAIRE.G%C3%A9n%C3%A9ral_MINUAR.jpg

- **Radiostation udsender propaganda:** Radiostationen RTLM, der blev startet sidste år (1993) udsender hver dag hadske og racistiske budskaber om tutsier. Tutsier bliver kaldt kakerlakker og fjender af Rwanda, og der bliver opfordret til begå massakre mod tutsier og moderate hutuer.
- **For få soldater og ressourcer:** I UNAMIR har I alt for få soldater, for dårligt udstyr og ressourcer. Du har kun 2548 FN-soldater i din trop. Rwanda har en befolkning på over 7 millioner mennesker. Det er mange mennesker, der enten fører borgerkrig (eller massedrab) eller har brug for humanitær hjælp.
- **Manglende mandat:** Du og dine soldater har brug for tilladelse – altså mandat – fra FN til, at I må bruge våben til at beskytte civilbefolkningen. I har ikke mulighed for at beskytte hverken befolkningen eller jer selv, som det er nu. Det er en katastrofe. Du er frustreret.
- **FN og vesten gør ikke nok:** Det bekymrer dig, at FN og det internationale samfund ikke gør en indsats. Det er som om, man vælger at lukke øjnene, fordi det er Afrika og ikke Vesten. Der bliver fx givet massiv støtte fra FN til krigen i Bosnien-Hercegovina lige nu, til trods for, at konflikten i Rwanda er meget mere presserende.

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:	
<p>Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?</p>	<p>Det er din klare overbevisning, at der er tale om et folkedrab.</p> <p>Du har selv set de våbenlagere, som Hutu-militsen er ved at opbygge. Der er mange våben. Især macheter.</p> <p>De har ikke gaskamre og andet, som vi kender fra andre folkedrab, men de har mange våben! Hutu-militsen har nok ret i, at de kan slå rigtig mange ihjel på kort tid.</p> <p>Til dem, der mener, at der er tale om en borgerkrig, kan du fortælle, at det, der sker nu, er anderledes end en borgerkrig. Der har været borgerkrig i mange år i Rwanda. Men lige nu er det én etnisk gruppe, hutuerne, der går målrettet efter at slå en anden etnisk gruppe, tutsierne, ihjel.</p> <p>Hvis der er tale om folkedrab, som du mener, at der er, er FN's medlemslande, ifølge FN Konventionen fra 1948, forpligtet til at hjælpe. Derfor mener du, at FN bør optrappe indsatsen.</p>
<p>Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?</p> <p><i>A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?</i></p>	<p>A: Selvfølgelig skal der sendes flere FN-soldater til UNAMIR's tropper i Rwanda.</p> <p>Du beder om 5000 flere soldater. Du vil gerne bede om soldater især fra Frankrig og Belgien. Det skyldes, at Rwanda er en tidligere belgisk koloni, så befolkningen taler fransk. De franske og belgiske soldater kender også regionen godt fra tidligere indsatser. Desuden har de udstyr, som I har brug for. Du vil også gerne have soldater fra de omkringliggende afrikanske lande, fordi de kender kulturen og regionen.</p>

<p>B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op? Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?</p> <p>C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?</p>	<p>B. Ja, UNAMIR skal have lov til at destruere Hutu-militsens våbenlagre. Nu ved FN, at de findes, og du har gjort opmærksom på, hvad våbnene skal bruges til, så selvfølgelig skal FN give lov til, at UNAMIR går ind og destruere lagrene. Og ja, UNAMIR skal have mandat til at lukke den hadske propaganda-radio, RTLM. Den er med til at opildne til had mod tutsierne og opfordrer direkte til vold. Det kan vi ikke lukke øjnene overfor. Men det kræver flere ressourcer.</p> <p>C. Ja, det er nødvendigt, at UNAMIR får mandat til at bruge magt for at beskytte civilbefolkningen. Det er din overbevisning, at et folkedrab er under opsejling, og som det er nu, må UNAMIR kun bruge jeres våben, hvis I er under direkte angreb. Dine soldater skal altså stå og se på, at civile bliver dræbt uden at kunne handle.</p> <p>Men begge dele kræver flere ressourcer og flere soldater.</p>
<p>Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?</p> <p>A: Skal der indkaldes til forhandlinger mellem parterne med det samme?</p> <p>B: Skal vi se tiden an nogle uger frem?</p> <p>C. Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</p> <p>D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være?</p>	<p>Ja, du mener, at der skal findes en politisk og diplomatisk løsning på konflikten. Men det kræver, at UNAMIR samtidig får mandat til at forsvare befolkningen – som nævnt under tema 2.</p> <p>A: Det skal gå hurtigt. Der skal tages initiativ til forhandlinger med det samme. Men du er bange for, at parterne (hutuer og tutsier) ikke vil forhandle nu, hvor du mener, at et folkedrab er undervejs. Du har tidligere forhandlet med parterne omkring Arusha-fredsftalen, som de tydeligvis ikke overholder nu. Men I skal presse på for forhandlinger.</p> <p>B. Nej, hvis vi venter, kan det få katastrofale følger. Der er et folkedrab på vej. Hutu-militsen vil slå 1000 tutsier ihjel på 20 minutter. Du tror desværre, at de mener det. Så selvom det er svært at få parterne til at forhandle, skal der lægges pres på.</p> <p>C. Ja, du har tidligere anmodet om, at det internationale samfund laver økonomiske sanktioner mod Rwanda, så som tilbageholdelse af økonomisk støtte og handelsrestriktioner. Der skal sættes ind hårdt nu!</p> <p>D. Ja, der bør oprettes sikre zoner, hvor civile kan søge tilflugt og beskyttes mod angreb og vold. Det kan være med til at redde menneskeliv – og nødhjælpsarbejdere kan beskyttes. Det vil dog kræve, at UNAMIR får øget mandat til at bruge magt, og der sendes soldater fra især Frankrig, Belgien og de omkringliggende afrikanske lande til Rwanda. Ellers vil de sikre zoner blive angrebet af militsen og regeringshæren.</p>

Warren Christopher: USA's udenrigsminister ²

Du er: USA's udenrigsminister under præsident Bill Clinton. Du repræsenterer det Demokratiske Parti. Du er født i 1925 i USA.

Arbejde: Du er politiker. Du har siden 1992 været USA's udenrigsminister under præsident Bill Clinton. Du var også viceudenrigsminister under præsident Jimmy Carter i 1977.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din og USA's holdning til konflikten i Rwanda:

- **USA skal ikke involveres i Rwanda:** Du skal undgå, at USA bliver trukket ind i konflikten. USA har lige nu ikke soldater i Rwanda. Og der er **ikke** opbakning i USA til, at USA involverer sig i konflikter i andre lande på nuværende tidspunkt. Slet ikke i Afrika. USA har for nylig trukket styrker ud af Somalia efter at have været involveret i "Operation Restore Hope" siden 1992. Her blev 18 amerikanske soldater ulykkeligvis dræbt. Regeringen og militæret har modtaget en del kritik for, hvad der skete i Somalia.
- **USA er med i mange operationer rundt om i verden:** Du skal minde om, at USA allerede er involveret militært i flere konflikter rundt om i verden, bl.a. i Bosnien og i Haiti, ligesom USA i 1991 gik ind i Irak under "Operation Desert Storm" for at befri Kuwait fra Saddam Hussein og deltog i "Operation Restore Hope" i Somalia i 1992 for at hjælpe under hungersnød og borgerkrig. Det er netop besluttet, at USA skal sende styrker til Haiti. Du har ganske enkelt ikke politisk opbakning til at bruge flere penge på andre landes konflikter nu. Hvis mødedeltagere påstår, at USA ikke bidrager til fred i verden, passer det ikke!
- **Soldaternes liv skal beskyttes:** Du forstår godt, hvis der er lande, der er bekymrede for at miste deres soldater i konflikten i Rwanda. Hvis du havde soldater i Rwanda, ville du trække dem ud med det samme, hvis de blev angrebet eller var i fare. Du er også bekymret for USA's diplomater i Rwanda, altså USA's folk på den amerikanske ambassade i Rwanda. Du kan ikke risikere tab af amerikaner i Rwanda.
- **Mere FN/vestlig tilstedeværelse vil forværre situationen:** Du er bekymret for, at det vil optrappe konflikten, hvis FN og vesten sætter hårdere ind i Rwanda, fx ved at øge UNAMIR's mandat til at bruge magt til at beskytte civilbefolkningen. Det vil bare gøre Hutu-regeringen mere aggressiv.

² Billede: https://en.wikipedia.org/wiki/Warren_Christopher

- **Svært at se forskel på angribere og civile ofre:** Hvis UNAMIR skal bruge militærstyrke til at beskytte civile tutsier og fredelige hutuer i Rwanda mod hutu-angribere, vil det være svært for FN-soldaterne at se forskel på ofre og angribere og træffe de rigtige beslutninger i kaotiske og farlige situationer. Angribere kan let skjule sig blandt ofre eller bruge ofre som skjold. Soldaterne kan ende med at beskytte eller dræbe de forkerte.
- **Som din præsident, Bill Clinton, siger:** *"Vi kan ikke løse alle civile stridigheder eller lokal nationalisme i hele verden bare ved at sende vores tropper ind!"* Det er du enig i.

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:	
<p>Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?</p>	<p>Borgerkrig! Du mener, at det, der foregår i Rwanda, er en borgerkrig. Det er ikke et folkedrab, der er under opsejling. Hutuer og tutsier har været i konflikt med hinanden i årevis. Den borgerkrig, vi ser nu, er borgerkrigen fra 1990, der er blusset op igen.</p> <p>Under borgerkrige slår mennesker også hinanden ihjel – det gør ikke en konflikt til et folkedrab.</p> <p>Du skal gøre alt, hvad du kan, for at konflikten ikke bliver omtalt som et folkedrab. FN's medlemslande er, ifølge FN Konventionen fra 1948, forpligtet til at forebygge og straffe folkedrab, og det kan tvinge USA ind i konflikten.</p>
<p>Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?</p> <p>A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?</p> <p>B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op? Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?</p> <p>C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?</p>	<p>A: Nej, der skal ikke sendes flere soldater til Rwanda. Hvis der sendes flere soldater til Rwanda, skal der også sendes flere soldater til alle andre konflikter. Du har ikke din befolknings opbakning – og heller ikke opbakning fra den amerikanske kongres, som sidder på USA's pengekasse!</p> <p>B. Nej, det er for risikabelt, hvis UNAMIR (FN's fredsbevarende styrker i Rwanda) blander sig på den måde. Det vil gøre Hutu-regeringen og Hutu-militsen (Interahamwe) vrede, og det vil optrappe konflikten. Det vil gå ud over civile, men også FN-soldaterne.</p> <p>Og nej, det er ikke FN's rolle at lukke et lands radiostation. Det er en begrænsning af ytringsfriheden, som FN juridisk ikke har mandat til, og det vil igen gøre regeringen og Hutu-militsen vrede.</p> <p>C. Nej, hvis UNAMIR skal have øget deres mandat – fx så de kan bruge magt til at beskytte civilbefolkningen mod angreb – kan det sætte præcedens (blive et forbillede) for alle andre konflikter, hvor FN er til stede. FN er fredsbevarende og ikke krigsførende! Og hvilke lande skal sende soldater til Rwanda. USA kommer ikke til at gøre det, da det er bestemt ikke er opbakning til det i USA's befolkning.</p> <p>Vi skal huske på, at det er Rwandas konflikt.</p>

<p>D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være?</p>	<p>D. Du kan godt støtte op om sikre zoner for soldater, hvor de kan beskytte civilbefolkningen. På den måde behøver de ikke at have øget mandat, og det er mindre farligt for soldater og nødhjælpsarbejdere.</p>
<p>Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?</p> <p>A: Skal der indkaldes til forhandlinger mellem parterne med det samme?</p> <p>B: Skal vi se tiden an nogle uger frem?</p> <p>C. Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</p>	<p>A: Der er allerede indgået en fredsaftale, Arusha-aftalen sidste år (1993). Dallaire, som er chef for UNAMIR, må indkalde til interne forhandlinger med de stridende parter nu. Det er derfor UNAMIR er i Rwanda.</p> <p>B. Du mener, at I skal se tiden an. Der er tale om en borgerkrig. Det er en opgave, som UNAMIR kan klare med Dallaire i spidsen. USA vil se tiden an, inden der gøres andet.</p> <p>C. Nej, det er ikke tidspunktet for økonomiske sanktioner. Situationen er alt for alvorlig og akut, og du tvivler på, at det vil have nogen indflydelse på regeringens og Hutu-militsens handlinger. USA ønsker et godt forhold til Rwanda og de omkringliggende afrikanske lande, da USA – ligesom mange andre vestlige lande – har investeret i landets landbrug og infrastruktur, og USA handler med de afrikanske lande, som har mineraler og ressource, som vesten har brug for.</p>

Madeleine Albright: USA's ambassadør i FN's sikkerhedsråd og generalforsamling³

Du er: Du er USA's FN-ambassadør, og du repræsenterer USA i FN's Sikkerhedsråd og Generalforsamling. Du er født i Prag i Tjekkoslaviet i 1937. I 1948 flygtede du med din familie til USA, hvor I bosatte jer i Denver.

Arbejde: Du er diplomat og dit primære ansvar er at repræsentere USA i FN-samarbejdet i Sikkerhedsrådet og Generalforsamlingen. Du blev udnævnt til den post af præsident Bill Clinton i 1993.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din holdning til konflikten i Rwanda:

- **Mangler informationer:** Det er et stort problem, at der mangler informationer om situationen i Rwanda. Du skal minde mødedeltagerne om, at det er svært at handle rigtigt, når I ikke ved præcis, hvad der er ved at ske. Der er forskellige udlægninger – og de færreste af jer har været der fornylig.
- **Ansvar for at beskytte menneskerettigheder – også i Rwanda:** Du er stor fortaler for, at menneskerettigheder skal beskyttes over hele verden, og at det internationale samfund har et ansvar for at blande sig i konflikter. Men du har ikke set tilstrækkeligt med beviser for, at der er et folkedrab under opsejling, så du er i tvivl om, hvad der skal gøres fra international side.
- **Information og beviser kan få dig til at handle:** Hvis du under mødet bliver klogere på, hvad der egentlig sker i Rwanda lige nu – er situationen under kontrol, eller er den ved at blive værre – kan du handle derefter.
- **Konflikten kan sprede sig:** Du er bekymret for, at konflikten i Rwanda kan sprede sig til de omkringliggende områder.
- **USA's ry og rygte:** Du er optaget af at beskytte USA's ry og rygte. Du er bange for, at det vil skade USA's omdømme i verden, hvis USA ikke handler ift. konflikten i Rwanda. USA har et ansvar for at opretholde sin position som en global leder i kampen for menneskerettigheder og beskyttelse af civile. Du skal spørge udenrigsministeren på mødet om, hvordan han vil sikre USA's omdømme.

³ Billede: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Madeleine_Albright_%28547445339%29.jpg

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:	
<p>Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?</p>	<p>Du er tilbageholdende med at kalde konflikten for det ene eller det andet. Du mener ikke, at I har nok viden om situationen til at vide om det reelt er et folkedrab, der er under opsejling. Men det vigtige for dig er, at drab på civile ikke finder sted.</p> <p>Hvis du oplever at få flere brugbare informationer under mødet, kan du melde klarere ud og ændre holdning til temaerne i diskussionerne.</p>
<p>Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?</p> <p>A. <i>Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?</i></p> <p>B. <i>Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op? Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?</i></p> <p>C. <i>Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?</i></p> <p>D. <i>Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være?</i></p>	<p>For dig er det vigtigt, at menneskerettigheder overholdes – også i Rwanda!</p> <p>A: Du er i tvivl om, hvorvidt der bør sendes flere soldater til Rwanda. Hvis konflikten fortsætter, synes du, at der skal sendes specialstyrker til landet, der kan være med til at beskytte civile og nødhjælpsarbejdere. Men du tvivler på, at det er nødvendigt. Du tvivler også på, at der er opbakning fra den amerikanske regering (som du repræsenterer) til at sende amerikanske soldater afsted. Det kan du spørge USA's udenrigsminister om. Lige nu har USA ikke soldater i Rwanda.</p> <p>B. Nej, det er for risikabelt, hvis UNAMIR (FN's fredsbevarende styrker i Rwanda) blander sig på den måde. Det har FN-soldater ikke mandat til i henhold til FN-aftalen om UNAMIR, og det er vigtigt, at den aftale overholdes. Aftalen er vedtaget i sikkerhedsrådet, som du sidder med i. Og nej, det er ikke FN's rolle at lukke et lands radiostation. Vi ved vel heller ikke med sikkerhed, at det er så slemt, som det bliver fremlagt?</p> <p>C. Det afhænger af situationens alvor! Der er ganske enkelt ikke tilstrækkeligt med informationer om situationen til at vide, om det er nødvendigt. Det vil være risikabelt at give FN mere mandat, da det kan virke konfliktoptrappende. Du kan afvente, om du får flere troværdige informationer på mødet, du kan bruge, før du tager stilling.</p> <p>D. Du kan godt støtte op om sikre zoner for soldater, hvor de kan beskytte civilbefolkningen. Det burde være mindre farligt for soldater og nødhjælpsarbejdere på den måde.</p>
<p>Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?</p> <p>A: <i>Skal der indkaldes til forhandlinger mellem parterne med det samme?</i></p>	<p>A: Der er allerede indgået en fredsaftale, Arusha-aftalen, mellem hutu-regeringen og tutsi-oprørsgruppen, Rwanda Patriotic Front (RPF), sidste år (1993). Før, der gøres noget andet, må Dallaire, som er chef for UNAMIR, indkalde til</p>

<p>B: <i>Skal vi se tiden an nogle uger frem?</i></p> <p>C: <i>Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</i></p>	<p>interne forhandlinger med de stridende parter nu. Det er derfor UNAMIR er i Rwanda, og det er vel Dallaires ansvar.</p> <p>B. Du mener, at I skal se tiden an. I hvert fald ud fra den viden du har nu. Men det kan være, at du får mere viden på dette møde.</p> <p>C. Nej, det er ikke tidspunktet for økonomiske sanktioner. Situationen er alt for alvorlig og akut, og du tvivler på, at det vil have nogen indflydelse på regeringens og Hutu-militsens handlinger. Det vil være dårligt for både Rwandas befolkning, da det vil ramme dem hårdt.</p>
--	--

Willy Claes: Belgiens udenrigsminister fra det belgiske Socialistparti⁴

Du er: Belgiens udenrigsminister under premierministre Jean-Luc Dehaene fra Parti Socialiste. Du er født i 1938 i Belgien.

Arbejde: Du er politiker. Du har været medlem af det belgiske parlament siden 1968, og du har været minister flere gange.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din/Belgiens holdning til konflikten i Rwanda:

- **Belgien har IKKE et særligt ansvar:** Du er klar over, at Belgien er tidligere kolonimagt i Rwanda. Nogle vil mene, at I derfor har et særligt ansvar ift. at løse konflikten, sende flere soldater osv. Det er du uenig i. I gav landet selvstændighed i 1962. Siden har I ydet økonomisk støtte og udviklingsbistand til landet, og I er vigtige handelspartnere.
- **Øget mandat til FN-styrkerne i Rwanda:** Du har tidligere i år sendt et brev til FN's generalsekretær Boutros Boutros-Ghali og udtrykkeligt bedt om at give FN-soldaterne i Rwanda mandat til at bruge magt til at beskytte befolkningen, få flere ressourcer og øget mandat. Men der skete ikke noget.
- **Pres fra den belgiske befolkning:** Befolkningen i Belgien er bekymrede for, at landet har ca. 450 soldater med i den fredsbevarende mission i Rwanda. Hvis jeres soldater angribes under missionen, vil befolkningen vende sig mod regeringen og dig, og du risikerer at måtte trække soldaterne ud.
- **Du ønsker, at dine soldater skal blive i Rwanda:** Du mener, at det, der er under opsejling i Rwanda, er et potentielt folkedrab, men du bruger ikke begrebet "folkedrab" i din argumentation. Det er vigtigt, at FN er stærkt til stede. Alle soldater skal blive – og flere skal komme.
- **Skal dine soldater ud – skal alle soldater ud:** Hvis du bliver tvunget til at trække dine soldater ud, skal du forlange, at alle lande trækker deres soldater ud, så Belgien ikke fremstår i et dårligt lys.
- **Der skal findes en fredelig løsning:** FN må ikke provokere Hutu-regeringen og Hutu-militsen.

⁴ Billede: https://www.nato.int/cps/en/natohq/who_is_who_7312.htm

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:

Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?

Det er din klare overbevisning, at der er tale om et folkedrab, men du ved, at din regering ikke ønsker du omtaler det som sådan, så du er forsigtig med at sige det højt.
Du er klar over, at Hutu-regeringens hær og Hutu-militsen, Interahamwe, har store våbenlagre.
Du har gjort FN opmærksom på dette tidligere og anmodet om forstærkning til UNAMIR (FN's fredsbevarende styrker i Rwanda).

Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?

A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?

A: Selvfølgelig skal der sendes flere FN-soldater til UNAMIR's tropper i Rwanda. Og alle de soldater, der er i Rwanda nu skal blive. Der mangler i hvert fald 5000 soldater.

B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op?

B. Nej, du mener, at det er for risikabelt, hvis FN-soldaterne skal destruere våbenlagrene. Det vil gøre Hutu-regeringen og Hutu-militsen vrede, og det vil medføre flere drab både på civilbefolkningen, men også på FN-soldater, udlændinge og nødhjælpsarbejdere i Rwanda.

Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?

Og FN eller det internationale samfund, skal på ingen måde forsøge at styre Rwandas radio RTLM, selvom det er hadsk propaganda, der kommer ud derfra. I stedet skal der findes en fredelig løsning, hvor Hutu-regeringen selv lukker ned for det.

C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?

C. Ja, det er nødvendigt, at UNAMIR får mandat til at bruge magt for at beskytte civilbefolkningen. Det er din overbevisning, at der er et folkedrab under opsejling (men du bruger ikke begrebet "folkedrab"), og som det er nu, må soldaterne kun bruge våben, hvis de er under direkte angreb. Dine soldater skal altså stå og se på, at andre bliver dræbt uden at kunne handle. De skal også kunne beskytte nødhjælpsarbejdere, som er livsnødvendige i Rwanda.

D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være.

D. Nej, sikre zoner er ikke en god idé. Det vil ikke beskytte civilbefolkningen tilstrækkeligt. Du er bange for, at Hutu-hæren og Hutu-militsen ikke vil overholde sikre zoner men vil angribe disse også.

Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?

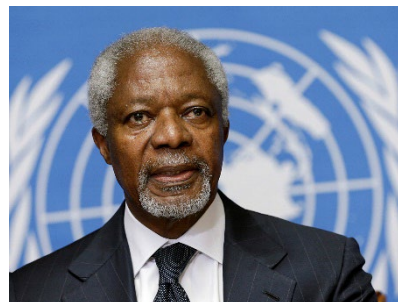
Ja, du mener, at en politisk og diplomatisk løsning er den eneste vej ud af konflikten. Men det kræver, at UNAMIR samtidig får mandat til at forsvare befolkningen – som nævnt under tema 2.

<p>A: <i>Skal der indkaldes til forhandlinger mellem parterne med det samme?</i></p> <p>B: <i>Skal vi se tiden an nogle uger frem?</i></p> <p>C: <i>Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</i></p>	<p>A: Det skal gå hurtigt. Der skal tages initiativ til forhandlinger med det samme. Men du er bange for, at de politiske og etniske spændinger i landet allerede er så dybe og volden så udbredt, at det bliver svært at finde en fredelig løsning.</p> <p>B: Nej, hvis vi venter, kan det få katastrofale følger. Der er et potentielt folkedrab på vej. Hvis Hutu-militsen truer med at slå 1000 tutsier ihjel på 20 minutter, som Dallaire har fortalt, kan det gå stærkt.</p> <p>C: Nej, det er ikke tidspunktet for økonomiske sanktioner. Situationen er alt for alvorlig og akut, og du tvivler på, at det vil have nogen indflydelse på regeringens og Hutu-militsens handlinger.</p>
--	---

Kofi Annan: Undergeneralsekretær i FN's afdeling for fredsbevarende operationer⁵

Du er: Som undergeneralsekretær i FN's afdeling for fredsbevarende operationer har du ansvaret for koordineringen af FN's fredsbevarende indsats i hele verden, herunder i Rwanda. Du er født i Ghana i Vestafrika i 1938.

Arbejde: Du er højtstående embedsmand og diplomat i FN. Siden 1962 har du gjort karriere i FN.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din holdning til konflikten i Rwanda:

- **Humanitær krise – men ikke folkedrab:** Det, der foregår i Rwanda, er en alvorlig *humanitær krise*. Det skal du insistere på at kalde konflikten. Du skal undgå, at det bliver omtalt som folkedrab.
- **Andre afrikanske lande har beroliget dig:** Du har fået efterretninger fra andre lande i Afrika, der meddeler, at situationen ikke er så alvorlig, som Roméo Dallaire beskriver, chefen for FN's fredsbevarende mission i Rwanda, UNAMIR. Det skal du fortælle, når Dallaire og andre kalder det for et folkedrab.
- **FN har ikke ressourcer og soldater til optræning:** FN er involveret i missioner i knap 20 lande og har næsten 80.000 soldater udsendt til missioner i forskellige lande. Som øverste chef for FN's fredsbevarende operationer, er du nødt til at være helt sikker i din sag, før du optræder i Rwanda. Og du er ikke sikker på, at det er nødvendigt. I har ikke tilstrækkelig viden om konfliktens udvikling.
- **Arusha fredsaftalen fra 1993 holder:** Parterne i konflikten underskrev begge en fredsaftale, Arusha-aftalen, sidste år (1993). FN har en fredsbevarende indsats i Rwanda kaldet UNAMIR, ledet af Dallaire, som har til opgave at sikre, at aftalen bliver overholdt. Du tror på, at den stadig holder.

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:

Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?

Det er en humanitær krise. Du mener ikke, at der er noget, der tyder på, at der er et folkedrab på vej. Det er naturligvis en alvorlig situation, og parterne skal finde en fredelig løsning.
Du skal gøre alt, hvad du kan, for at konflikten ikke bliver omtalt som et folkedrab. FN's medlemslande er, ifølge FN

⁵ Billede: <https://www.kongehuset.no/nyhet.html?tid=164976&sek=26939>

	<p>Konventionen fra 1948, forpligtet til at forebygge og straffe folkedrab, og det kan tvinge dig til at sende flere soldater til Rwanda. Du tvivler på, at der er lande, der vil levere soldater, og I har ikke ressourcerne.</p>
<p>Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?</p> <p>A. <i>Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?</i></p> <p>B. <i>Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op? Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?</i></p> <p>C. <i>Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?</i></p> <p>D. <i>Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være.</i></p>	<p>A: Nej, der skal ikke sendes flere soldater til Rwanda. Hvis der sendes flere soldater til Rwanda, skal der også sendes flere soldater til alle andre konflikter.</p> <p>B. Nej, det er for risikabelt, hvis UNAMIR (FN's fredsbevarende styrker i Rwanda) blander sig på den måde. Det vil gøre Hutu-regeringen og Hutu-militsen (Interahamwe) vrede, og det vil optrappe konflikten. Det vil gå ud over civile, men også FN-soldaterne. Og nej, det er ikke FN's rolle at lukke et lands radiostation. Det er en begrænsning af ytringsfriheden, og det vil igen gøre regeringen og Hutu-militsen vrede.</p> <p>C. Nej, hvis UNAMIR skal have øget deres mandat – fx så de kan bruge magt til at beskytte civilbefolkningen mod angreb – kan det sætte præcedens (blive et forbillede) for alle andre konflikter, hvor FN er til stede. FN er fredsbevarende og ikke krigsførende! Og hvilke lande vil sende soldater til Rwanda?</p> <p>D. Ja, FN-soldaterne i Rwanda skal trække sig tilbage til sikre zoner. Her kan de beskytte civilbefolkningen, og nødhjælpsarbejdere kan arbejde sikkert her. På den måde forhindres tab af soldater og nødhjælpsarbejdere. Det haster.</p>
<p>Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?</p> <p>A: <i>Skal der indkaldes til forhandlinger mellem parterne med det samme?</i></p> <p>B: <i>Skal vi se tiden an nogle uger frem?</i></p> <p>C. <i>Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</i></p>	<p>A: Der er allerede indgået en fredsaftale, Arusha-aftalen sidste år (1993). Dallaire, som er chef for UNAMIR, må indkalde til interne forhandlinger med de stridende parter nu. Det er derfor UNAMIR er i Rwanda. Det er ikke for sent at finde en fredelig løsning.</p> <p>B. Du mener, at I skal se tiden an. Der er tale om en borgerkrig. Det er en opgave, som UNAMIR kan klare med Dallaire i spidsen.</p> <p>C. Du mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at indføre sanktioner på nuværende tidspunkt. Sidste år, i 1993, lykkedes det jer at etablere en fredsaftale, Arusha-aftalen. Den skal genoptages gennem fredelig forhandlinger mellem parterne.</p>

Paul Kagame: Den militære leder af Rwandas Patriotiske Front (RPF)⁶

Du er: Leder af den tutsi-dominerede oprørsbevægelse, Rwandas Patriotiske Front (RPF), som kæmper mod Hutu-regeringen i Rwanda. Du er født i 1957 i Rwanda. Din familie er tutsier. I flygtede til Uganda, da du var to år gammel.

Arbejde: Du er militær leder af RPF, hvis mål er at generobre magten i Rwanda, eller som minimum skaffe de mange flygtninge rettighederne tilbage, så de kan vende hjem til Rwanda. Du ser dig selv som den næste præsident i Rwanda. Hutu-regeringen er brudt mere eller mindre sammen efter drabet på præsidenten i går.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver dig og Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. I har dog ikke påtaget jer skylden. Situationen i Rwanda er spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din holdning til konflikten i Rwanda:

- **Klar til kamp:** RPF kæmper allerede en væbnet kamp imod Hutu-hæren og Hutu-militsen i Rwanda. I 1990 invaderede I landet fra Uganda, hvor RPF holdt til. I har våben og soldater. Jeres hær består af ca. 30.000 tutsier og moderate hutuer. Men jeres hær er lille ift. regeringshæren og Hutu-militsen. Militsen er også gode til at rekruttere hutuer fra befolkningen til deres kamp mod tutsi-mindretallet, så RPF har hårdt brug for FN/UNAMIR. Der skal sendes flere FN-soldater til Rwanda.
- **Belgien har et særligt ansvar:** Belgien er tidligere kolonimagt i Rwanda, og det var belgierne, der i 1930'erne gav hutuer og tutsier særlige etniske identitetskort, der skulle vise, om de var hutu eller tutsi. De brugte metoder som måling af næser, hårdhed af hår og andre fysiske kendetegn til at identificere etniske grupper og opretholde etnisk adskillelse. Belgien står i gæld til Rwanda.
- **Du stoler ikke på Frankrig:** Frankrigs regering er tæt på Hutu-regeringen i Rwanda, og du ved, at Frankrigs premierminister havde et godt forhold til Rwandas afdøde præsident, Habyarimana. Frankrig har støttet Hutu-regeringen, så Frankrig vil ikke være neutral i konflikten og bør ikke sende soldater eller specialstyrker til de sikre zoner. Det skal du argumentere i mod, hvis de tilbyder.
- **Hadsk-propaganda fra Hutu-radioen RTLM:** I hører dagligt, hvordan retorikken på RTLM-radiokanalen bliver mere og mere hadsk. Der opfordres direkte til vold og massakre på tutsier. Tutsier kaldes for kakerlakker og slanger, som skal udryddes. Det beviser, at der er et folkedrab under opsejling – og du tror, det starter i dag!

⁶ Billede: <https://www.flickr.com/photos/paulkagame/46283506384>

- **FN's folkedrabskonvention:** Du skal minde om, at alle FN's medlemslande i 1948 underskrev en konvention, der forpligter landene til at forhindre og stoppe folkedrab. Du skal minde om, at FN selv definerer folkedrab som helt eller delvis ødelæggelse af en national, etnisk, racemæssig eller religiøs gruppe på en eller flere af følgende måder:
 - Drab på medlemmer af gruppen (dette, ser du, er ved at ske i Rwanda!)
 - Tilføjelse af alvorlig legemlige eller psykiske skader på medlemmer af gruppen (dette sker også)
 - Bevidst påføring af levevilkår, der medfører gruppens fysiske ødelæggelse helt eller delvist (tutsier bliver drevet på flugt)
 - Iværksættelse af foranstaltninger, der sigter mod at forhindre fødsler inden for gruppen
 - Med magt at overføre børn fra gruppen til en anden gruppe.

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:	
Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?	<p>Folkedrab! Og det er allerede i gang. Hutu-regeringen og Hutu-militsen er godt i gang med at dræbe uskyldige tutsier og moderate hutuer.</p> <p>De har store våbenlagre. Det ved du fra troværdige kilder. De hadefulde beskeder, der bliver sendt ud af Hutu-radioen RTLM er bevis på, at de mener det alvorligt. I morges spillede de rockmusik, og ind i mellem numrene spurgte radioværten: "Er I begyndt jeres arbejde? Er I begyndt at gøre jeres arbejde med at slå kakerlakkerne ihjel?" De vil have alle hutuer til at udrydde tutsierne i Rwanda.</p>
<p>Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?</p> <p>A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?</p> <p>B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op? Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?</p> <p>C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?</p>	<p>A: Selvfølgelig skal der sendes flere FN-soldater til UNAMIR's tropper i Rwanda. Hvad venter FN på. RPF skal nok hjælpe og arbejde tæt sammen med FN-soldaterne.</p> <p>B. Ja, FN skal omgående destruere våbenlagrene. Det vil uden tvivl gøre Hutu-hæren og Hutu-militsen vrede, men de er allerede vrede. De vil bruge de våben, hvis de ikke destrueres.</p> <p>Og selvfølgelig skal radiokanalen RTLM lukkes ned. Det internationale samfund kan da ikke lade som ingenting, når der spredes propaganda og had om en etisk gruppe og opildnes til folkedrab på gruppen. Rwanda er et FN-medlemsland, som de andre lande skal beskytte.</p> <p>C. Ja, det er nødvendigt, at UNAMIR får mandat til at bruge magt for at beskytte civilbefolkningen. Der er et folkedrab i gang, og som det er nu, må soldaterne kun bruge deres våben, hvis I er under direkte angreb. Du kender Hutu-hæren og militsen, og du har set og hørt om, hvilke grusomheder, de er i stand til at gennemføre.</p>

<p>D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være.</p>	<p>D. Nej til sikre zoner. Det er for sent. Det vil ikke beskytte civilbefolkningen tilstrækkeligt. Du ved med sikkerhed, at Hutu-hæren og Hutu-militsen ikke vil overholde sikre zoner men også vil angribe disse.</p>
<p>Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?</p> <p>A: Skal der indkaldes til forhandlinger mellem parterne med det samme?</p> <p>B: Skal vi se tiden an nogle uger frem?</p> <p>C. Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</p>	<p>Ja, du ønsker en politisk og diplomatisk løsning på konflikten. Men det kræver, at UNAMIR samtidig får mandat til at forsvare befolkningen – som nævnt under tema 2.</p> <p>A: Det skal gå hurtigt. Der skal tages initiativ til forhandlinger med det samme. Du vil gerne deltage i forhandlinger med Hutu-regeringen. Men dette har du tilbudt før, og de har ikke taget imod det. Det internationale samfund må hjælpe.</p> <p>B. Nej, hvis vi venter, kan det få katastrofale følger. Der er et folkedrab i gang. Hutu-militsen er koldblodig og er i gang med en massakre.</p> <p>C. Nej, det er ikke tidspunktet for økonomiske sanktioner. Situationen er alt for alvorlig og akut, og du tvivler på, at det vil have nogen indflydelse på regeringens og Hutu-militsens handlinger. Det vil bare gå ud over civil befolkningen.</p>

Alain Juppé: Frankrigs udenrigsminister fra partiet Union pour la Démocratie⁷

Du er: Frankrigs udenrigsminister under Præsident Mitterand og premierminister Édouard Balladur. Du er fra det konservative parti - Union pour la Démocratie. Du er født i 1945 i Frankrig.

Arbejde: Du er politiker. Du er udenrigsminister i den franske regering. Du har siddet i det franske parlament siden 1986.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din og Frankrigs holdning til konflikten i Rwanda:

- **Rwandas præsident var "ven" af Frankrig:** I går, 6. april 1994, blev Rwandas præsident, Habyarimana, dræbt, da hans fly blev skudt ned. Han var hutu og stod i spidsen for Rwandas Hutu-regering. Den franske premierminister havde et godt forhold til Rwandas præsident. Du er derfor vred over nedskydningen og mener, at Paul Kagame, leder af den tutsi-dominerede oprørsbevægelse, Rwandiske Patriotiske Front (RPF) skal påtage sig skylden.
- **Frankrig har et tæt forhold til Hutu-regeringen:** Frankrig har ydet økonomiske og militær støtte til Habyarimanas regime og uddannet rwandiske sikkerhedsstyrker for Hutu-regeringen. Frankrig opfatter sig derfor tættest knyttet til hutuerne i Rwanda. Frankrig har leveret våben til hutu-hæren. Dette kan du holde for dig selv, men hvis det bliver påpeget, skal du stå ved det.
- **Viden om folkedrab:** Pga. det tætte samarbejde mellem Frankrigs regering og den nu afdøde hutu-præsident, har du en viden om, at det er sandsynligt, at konflikten i Rwanda **kan** udvikle sig til et folkedrab. Men du vil ikke have Frankrig involveret. I har ikke FN soldater i Rwanda nu og ønsker det heller ikke.
- **Økonomiske interesser:** Frankrig har et godt forhold til Rwanda. Frankrig har investeringer i minedrift, vandforsyning og infrastruktur i Rwanda. Noget Frankrig tjener penge på – og som kommer Rwanda til gode. Du er derfor ikke interesseret i at ødelægge jeres gode forhold til Hutu-regeringen. Du kæmper derfor for, at FN ikke optrapper indsatsen i Rwanda, så flere lande tvinges til at deltage. Du kan minde om, at mange andre vestlige lande også har investeringer i Rwanda, og at de vel heller ikke er interesserede i at skabe mere konflikt i området.

⁷ Billede: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4a/Alain_Jupp%C3%A9_%C3%A0_Qu%C3%A9bec_en_2015.jpg

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:

Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?

Du vil gerne kalde det en borgerkrig. Men du er godt klar over, at der er noget, der tyder på, at der er et folkedrab under opsejling. Du og din regering har en tæt kontakt til Hutu-regeringen, så du ved noget.

Du argumenterer for, at det er en borgerkrig. Dit argument er, at hutuer og tutsier har været i konflikt med hinanden i årevis. Den borgerkrig, vi ser nu, er borgerkrigen fra 1990, der er blusset op igen. Under borgerkrige slår mennesker også hinanden ihjel – det gør ikke en konflikt til et folkedrab.

Du skal gøre alt, hvad du kan, for at konflikten ikke bliver omtalt som et folkedrab. FN's medlemslande er, ifølge FN Konventionen fra 1948, forpligtet til at forebygge og straffe folkedrab, og det kan tvinge Frankrig ind i konflikten.

Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?

A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?

A: Nej, der skal ikke sendes flere soldater til Rwanda. Hvis der sendes flere soldater til Rwanda, skal der også sendes flere soldater til alle andre konflikter.

Frankrig vil i hvert fald ikke sende soldater. Det vil skade Frankrigs og andre landes gode forhold til Rwanda og regionen, hvis FN-indsatsen styrkes.

B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op?

Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?

B. Nej, det kan FN ikke blande sig i. Det vil gøre hutu-regeringen og Hutu-militsen (Interahamwe) vrede, og det vil optrappe konflikten. Det vil gå ud over civile og soldater. Nej, det er ikke FN's rolle at lukke et lands radiostation. Det er en begrænsning af ytringsfriheden, og det vil igen gøre regeringen og Hutu-militsen vrede.

C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?

C. Nej. Det vil optrappe konflikten – og det kan være med til at ødelægge Frankrigs forhold til Hutu-regeringen. Hvis UNAMIR skal have øget deres mandat – fx så de kan bruge magt til at beskytte civilbefolkningen mod angreb – kan det sætte præcedens (blive et forbillede) for alle andre konflikter, hvor FN er til stede. FN er fredsbevarende og ikke krigsførende! Og hvilke lande skal sende soldater til Rwanda. Frankrig vil ikke sende soldater til Rwanda. Det er der ikke opbakning til, hverken i regeringen eller i befolkningen.

D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være?

D. Du kan godt støtte op om sikre zoner for soldater, hvor de kan beskytte civilbefolkningen. På den måde behøver de ikke at have øget mandat, og det er mindre farligt for soldater og nødhjælpsarbejdere.

	<p>Du kan godt støtte op, om at Frankrig sender en specialstyrke og militær ledelse til at beskytte de sikre zonerne for at beskytte både hutuer og tutsier.</p>
<p>Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?</p> <p>A: <i>Skal der indkaldes til forhandlinger mellem parterne med det samme?</i></p> <p>B: <i>Skal vi se tiden an nogle uger frem?</i></p> <p>C: <i>Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</i></p>	<p>A: Der er allerede indgået en fredsftale, Arusha-aftalen sidste år (1993). Dallaire, som er chef for UNAMIR, må indkalde til interne forhandlinger med de stridende parter nu. Det er derfor UNAMIR er i Rwanda, og det er hans ansvar.</p> <p>B: Du mener, at I skal se tiden an. Der er tale om en borgerkrig. Det er en opgave, som UNAMIR kan klare med Dallaire i spidsen. Frankrig vil se tiden an, inden der gøres andet.</p> <p>C: Nej, det er ikke tidspunktet for økonomiske sanktioner. Det er vigtigt, at der opretholdes økonomisk ro og orden i Rwanda og de omkringliggende lande. Det vil skade både regionens og vestlige landes økonomier, hvis der indføres sanktioner. Rwanda er en god handelspartner, og de har råvare og mineraler, som mange andre lande har brug for.</p>

Douglas Hurd: Storbritanniens udenrigsminister fra det Konservative Parti⁸

Du er: Storbritanniens udenrigsminister i premierminister John Majors konservative regering. Du er født i 1930 i England.

Arbejde: Du er britisk politiker. Du har en lang politisk karriere bag dig.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din/Storbritanniens holdning til konflikten i Rwanda:

- **Du er bekymret for situationen:** Det er meget bekymrende, at præsidenten er blevet skudt ned i sit fly, og det lader til, at volden tager til. Men det er UNAMIR's opgave at sørge for, at parterne kommer til forhandlingsbordet. Øget mandat og soldaternes tilstedeværelse i Rwanda er derfor vigtigt.
- **Fransk-ledet militærstyrke:** Du mener, at der skal oprettes en militærstyrke, der eventuelt kan være ledet af Frankrig. Den skal bestå primært af afrikanske soldater. Frankrig kender Rwanda og området og har gode forbindelser til Hutu-regeringen i Rwanda, og afrikanske soldater kender området, konflikten og kulturen bedst. Styrken skal have til opgave at stoppe volden, beskytte civilbefolkningen og forhindre angreb. Militærstyrken skal have mandat til at bruge magt.
- **Sikkerhedszoner og flygtningelejre:** Der skal laves sikkerhedszoner og flygtningelejre allerede nu.
- **Mandat til UNAMIR:** Alternativt kan der gives mandat til UNAMIR indsatsen i Rwanda, så de har mandat til at beskytte befolkningen med militærmagt og sørge for, at konflikten parter overholder international lov.
- **Humanitær indsats:** Der skal også sættes ind med en humanitær indsats ind i Rwanda, så flygtninge og tilskadekomne kan hjælpes. Nødhjælpsarbejdere skal beskyttes af de militære styrker, som sættes ind, eller UNAMIR skal have mandat til at beskytte dem med magt.
- **Storbritannien er allerede involveret i krigen i Bosnien:** I har mange soldater i Bosnien, hvor der lige nu finder en frygtelig konflikt sted. Bosnien er tættere geografisk på Storbritannien og EU, og Storbritannien er nødt til at vælge, hvilke konflikter I involverer jer i. Din regering kan jo ikke være med i alle verdens konflikter og brede jer ud over for stort et geografisk område.

⁸ Billede: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/cf/Lord_Hurd_%28cropped%29.jpg/330px-Lord_Hurd_%28cropped%29.jpg

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:

Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?

Du vil ikke tale om, hvorvidt det er borgerkrig eller folkedrab. Det vigtige er, at der forgår noget forfærdeligt i Rwanda – rettet mod en etnisk gruppe.

Du kan dog ikke udelukke, at der er et folkedrab under opsejling, men det er vigtigt, at det ikke bliver omtalt som folkedrab, da det vil betyde, at FN's medlemslande dermed er forpligtede til at træde ind med soldater og ressourcer for at forhindre et folkedrab, som det står i FN's Folkedrabskonvention.

Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda?

A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?

A: FN-soldater i UNAMIR's tropper skal blive i Rwanda. Storbritannien kan ikke sende flere soldater afsted, da I allerede er involveret i krigen i Bosnien. Du synes, der skal oprettes en militærstyrke, som skal sendes afsted. Militærstyrken skal ledes af Frankrig, fordi de kender området, og den skal primært bestå af afrikanske soldater. En sådan hær vil kunne beskytte befolkningen og nødhjælpsarbejdere, for Hutu-militsen har jo ikke mange skydevåben men primært macheter og andre primitive våben."

B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op?

B. Nej, du mener, at det er for risikabelt, hvis FN-soldaterne skal destruere våbenlagrene. Det vil gøre Hutu-regeringen og Hutu-militsen vrede, og det vil medføre flere drab både på civilbefolkningen, men også på FN-soldater, udlændinge og nødhjælpsarbejdere i Rwanda.

Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?

Ja, du mener, at FN og det internationale samfund skal gøre alt for at standse den hadefulde propaganda, der bliver sendt over RTLM. FN og det internationale samfund skal samarbejde om at løse dette.

C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?

C. Ja, det er nødvendigt, at UNAMIR får mandat til at bruge magt for at beskytte civilbefolkningen. Der er tegn på, at der er et folkedrab under opsejling, og som det er nu, må soldaterne kun bruge deres våben, hvis de er under direkte angreb. Soldater skal altså stå og se på, at andre bliver dræbt uden at kunne handle. De skal også kunne beskytte nødhjælpsarbejdere, som er livsnødvendige i Rwanda.

D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være.

D. Ja, sikre zoner er en god idé. Sikkerhedszonerne skal være til beskyttelse af civile og nødhjælpsarbejdere.

Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?

Ja, du mener, at en politisk og diplomatisk løsning er den eneste vej ud af konflikten. Men det kræver, at UNAMIR

<p>A: <i>Skal der indkaldes til forhandlinger med det samme?</i></p> <p>B: <i>Skal vi se tiden an nogle uger frem?</i></p> <p>C: <i>Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</i></p>	<p>samtidig får mandat til at forsvare befolkningen – som nævnt under tema 2.</p> <p>A: Det skal gå hurtigt. Der skal tages initiativ til forhandlinger med det samme. Men du er bange for, at de politiske og etniske spændinger i landet allerede er så dybe og volden så udbredt, at det bliver svært at finde en fredelig løsning.</p> <p>B: Nej, hvis vi venter, kan det få katastrofale følger. Det er muligt, at Dallaire, som er leder af UNAMIR, har ret i, at regeringens Hutu-hær og Hutu-milits kan slå mange ihjel meget hurtigt, men det er vigtigt at slå fast, at der ikke er beviser for, at der er tale om et folkedrab.</p> <p>C: Nej, det er ikke tidspunktet for økonomiske sanktioner. Situationen er alt for alvorlig og akut, og du tvivler på, at det vil have nogen indflydelse på regeringens og Hutu-militsens handlinger.</p>
--	---

Boutros Boutros-Ghali: FN's generalsekretær⁹

Du er: FN's generalsekretær. Du er født i 1922 i Kairo i Egypten.

Arbejde: Du er generalsekretær i FN. Du blev valgt til posten i 1992. Man bliver valgt til en femårig periode. Det betyder, at du har ansvaret for den daglige ledelse af hele organisationen og dens aktiviteter, og du skal sikre, at FN's formål og principper fremmes i verden. Du er øverste talsmand for FN og repræsenterer organisation i internationale forhandlinger og møder.

Om mødet: Mødet finder sted d. 7. april 1994. Det er dagen efter, at Rwandas præsident Juvénal Habyarimana, blev dræbt, da hans fly blev skudt ned. Rwandas regering giver tutsi-oprør-gruppen, Rwandas Patriotiske Front (RPF) skylden. Det samme gør den ekstremistiske hutu-milits, Interahamwe. Situationen i Rwanda er derfor spidset til, og konflikten optrappes. På mødet skal I forsøge at komme til enighed om, hvordan FN og det internationale samfund skal forholde sig til konflikten.

På mødet skal du:

- Kort præsentere dig selv.
- Fortælle kort om dine holdninger til konflikten i Rwanda.
- Deltage i diskussionerne af de tre temaer. Du skal give dine holdninger til kende og kæmpe for dine synspunkter. Du skal forsøge at overbevise de øvrige deltagere om, at du har ret.
- Deltage i afstemningen.

Din holdning som øverst ansvarlig for FN til konflikten i Rwanda:

- **Mangler informationer:** Det er et stort problem, at der mangler informationer om situationen i Rwanda. Men du mener, at der er tegn på, at et folkedrab er under opsejling.
- **UNAMIR's soldater (FN's tropper i Rwanda) skal blive:** Det er afgørende, at UNAMIR bliver i Rwanda. Du forstår godt, at landene frygter for deres soldaters liv. Hvis det viser sig under mødet, at der er lande, der trækker deres soldater ud, skal du fortælle dem følgende: "Hvis I er så bange for at miste jeres soldater, så er den bedste måde for hutu-militsen at undgå modstand fra FN jo at dræbe nogle af jeres soldater, for så trækker I dem jo ud..."

Dine holdninger og argumenter til de tre temaer:	
Tema 1: Borgerkrig eller folkedrab?	Der er tegn på, at der er et folkedrab under opsejling. Du har hørt fra general Roméo Dallaire, der leder FN's mission UNAMIR i Rwanda, at hutu-militsen har opbygget store våbenlagre, og radiostationen sender dagligt hadefulde beskeder ud om tutsier, hvor de opfordrer til massakre.
Tema 2: Skal der ændres ved FN's indsats i Rwanda? <i>A. Skal der sendes flere FN-soldater fra medlemslandene til Rwanda?</i>	A: Ja, du støtter op om, at der sendes flere tropper til UNAMIR's mission i Rwanda. Du vil forsøge at komme i kontakt med afrikanske lande i området for at få dem til at sende styrker. Men der er brug for soldater fra vesten – særligt soldater der er trænet til at beskytte civilbefolkninger

⁹ UN Photo/Milton Grant, Photo Date: 01 February 1994, Photo # 870

<p>B. Skal UNAMIR have mandat til at destruere de våbenlagre, Hutu-militsen, Interahamwe, er ved at bygge op? Og skal UNAMIR have mandat til at lukke Hutu-propaganda-radioen RTLM?</p> <p>C. Skal FN tropperne have tilladelse til at bruge magt for at beskytte civile og sig selv?</p> <p>D. Skal der oprettes sikre zoner, hvor FN-soldater og nødhjælpsarbejdere kan være.</p>	<p>under voldelige overgreb. Der er også brug for ressourcer – herunder våben og andet fra de vestlige lande.</p> <p>B. Nej, du mener, at det er for risikabelt, hvis FN-soldaterne skal destruere våbenlagrene. Det vil gøre Hutu-regeringen og Hutu-militsen vrede, og det vil medføre flere drab både på civilbefolkningen, men også på FN-soldater, udlændinge og nødhjælpsarbejdere i Rwanda. Du mener, at FN og det internationale samfund skal gøre alt for at standse den hadefulde propaganda, der bliver sendt over RTLM. FN og det internationale samfund skal samarbejde om at løse dette.</p> <p>C. Ja, det er nødvendigt, at UNAMIR får mandat til at bruge magt for at beskytte civilbefolkningen. Det er din overbevisning, at der kan være et folkedrab under opsejling, og som det er nu, må soldaterne kun bruge deres våben, hvis de er under direkte angreb.</p> <p>D. Du er ikke nødvendigvis i mod sikre zoner, men du er bekymret for dem af to grunde: 1. det vil kræve en meget stor militær tilstedeværelse, som FN ikke har ressourcer til at levere, og 2. sikre zoner vil være sårbare for angreb fra væbnede hutu-grupper, som vil kunne dræbe både soldater, civile og nødhjælpsarbejdere samlet ét sted.</p>
<p>Tema 3: Skal konflikten løses politisk og diplomatisk?</p> <p>A: Skal der indkaldes til forhandlinger med det samme?</p> <p>(AA: Du har et forslag, du vil rejse for deltagerne)</p> <p>B: Skal vi se tiden an nogle uger frem?</p> <p>C. Skal der indføres økonomiske sanktioner, hvor udviklingsbistand tilbageholdes og boykot af handel med Rwanda?</p>	<p>Ja, du tror på en politisk og diplomatisk løsning på konflikten. Men det kræver, at UNAMIR samtidig får mandat til at forsvare befolkningen, for at forhindre tab af menneskeliv – som nævnt under tema 2.</p> <p>A: UNAMIR ledet af Roméo Dallaire skal indkalde til forhandlinger mellem parterne med det samme. Men du frygter, at konflikten er ved at blive så voldsom, at mange civile vil blive dræbt, hvis FN ikke går ind med flere soldater. Forhandlinger kan ikke stå alene.</p> <p>AA. Du kan foreslå, at der nedsættes en undersøgelsesmission, der skal rejse til Rwanda med det samme og rapportere tilbage til FN's generalforsamling og sikkerhedsrådet om situationen i Rwanda. De skal arbejde hurtigt, og så kan I tage stilling, når I får mere viden.</p> <p>B. Der må ikke gå lang tid, før der handles.</p> <p>C. Nej, det er ikke tidspunktet for økonomiske sanktioner. Du tvivler på, at det vil have nogen indflydelse på regeringens og Hutu-militsens handlinger. Du tvivler på, at der vil være opbakning fra landene for sanktioner, da mange lande har økonomiske interesser i Rwanda.</p>

**Madeleine Albright: USA's
ambassadør i FN's sikkerhedsråd
og generalforsamling**

**Romeo Dallaire:
Generalmajor for FNs
fredsbevarende styrke
(UNAMIR) i Rwanda**

Warren Christopher: USA's
udenrigsminister

Willy Claes: Belgians
udenrigsminister

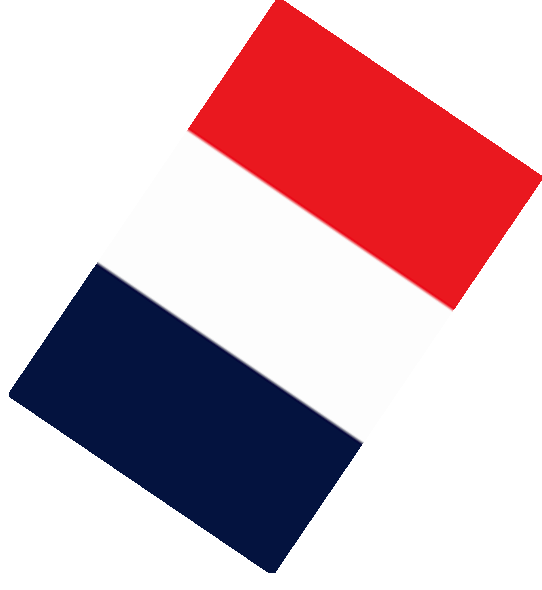
**Kofi Annan: Undergeneral-
sekretær i FN's afdeling for
fredsbevarende operationer**

**Paul Kagame: Den militære
leder af Rwandas Patriotiske
Front (RPF)**

Alain Juppé: Frankrigs
udenrigsminister

Douglas Hurd:

Storbritanniens udenrigsminister

Boutros Boutros-Ghali: FN's generalsekretær

